

Sygn. akt III Cz 173/18

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Roman Troll

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2018 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy

z powództwa K. K. (K.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

na rozstrzygnięcia zawarte w punktach 4. i 5. wyroku Sądu Rejonowego w (...)
Górach

z dnia 16 czerwca 2017 r., sygn. akt I C 449/15

postanawia:

- 1) odrzucić zażalenie co do punktu 5. zaskarżonego wyroku,
- 2) oddalić zażalenie w pozostałej części.

SSO Roman Troll

Sygn. akt III Cz 173/18

UZASADNIENIE

Postanowieniem zawartym w punkcie 4. wyroku z 16 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach nakazał pobrać od powódki 372,28 zł tytułem rozliczenia wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w sprawie, a postanowieniem zawartym w punkcie 5. tego wyroku nakazał pobrać od pozwanego 372,28 zł tytułem rozliczenia wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w sprawie. W uzasadnieniu wskazał, że wydatki Skarbu Państwa w sprawie wyniosły łącznie 744,56 zł, a powódka utrzymała się ze swym roszczeniem w 50%, dlatego powinna ponieść 50% tych kosztów. W rezultacie każda ze stron winna ponieść wydatki w wysokości po 372,28 zł. Jako podstawę orzeczenia o kosztach Sąd Rejonowy wskazał regulacje art. 98 k.p.c., art. 104 k.p.c. i art. 108 k.p.c.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcia dotyczące kosztów sądowych wydatkowanych tymczasowo przez Skarb Państwa (punkty 4. i 5.), co do 200 zł, wniosła powódka domagając się zmiany w punkcie 4. wyroku poprzez nakazanie pobrania od powódki 272,28 zł tytułem rozliczenia wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w sprawie oraz zmiany w punkcie 5. wyroku poprzez nakazanie pobrania od pozwanego 472,28 zł tytułem rozliczenia wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w sprawie. Wniosła także o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. Powódka podniosła zarzut naruszenia art. 98 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c.

poprzez nieobciążenie pozwanego kosztami postępowania stosowanie do jego wyniku, wskazując także, że niezasadnie zastosowano art. 104 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie należy podkreślić, że rozpoznanie zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie obciążenia strony kosztami sądowymi następuje w składzie jednego sędziego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 3 lutego 2009 r., sygn. akt I PZP 6/08, OSNP 2009/13-14/167).

Zgodnie z art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. zażaleniu podlega obciążenie strony kosztami sądowymi. Trzeba jednak zaznaczyć, że powódka nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu postanowienia dotyczącego wysokości kosztów sądowych, które nakazano pobrać od pozwanego (pkt 5. wyroku). Pokrzywdzenie orzeczeniem (gravamen) stanowi co do zasady przesłankę dopuszczalności środka zaskarżenia. Istnieje ono wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest obiektywnie w sensie prawnym niekorzystne dla skarżącego, ponieważ z punktu widzenia jego skutków związanych z prawomocnością materialną skarżący nie uzyskał ochrony prawnej, którą zamierzał osiągnąć przez procesowo odpowiednie zachowanie w postępowaniu poprzedzającym wydanie orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt II CZ 12/17, Lex 2312471 i powołane tamże orzecznictwo). Nakazanie pobrania określonej kwoty od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa nie jest niekorzystne dla powódki, nie jest ona bowiem beneficjentem przyznanej kwoty, jak również kwota ta nie jest od niej przyznana. Jednocześnie w razie pobrania niższej od wymaganej kwoty kosztów sądowych Sąd Rejonowy ma możliwość skorzystania z regulacji art. 108¹ k.p.c. W zażaleniu powódka skarży zasądzenie od pozwanego kosztów sądowych, których ona nie poniosła, zaś poniósł je tymczasowo Skarb Państwa. Wskutek takiego rozstrzygnięcia powódka nie doznała pokrzywdzenia.

W tej części zażalenie jest więc niedopuszczalne, bo powódka nie jest pokrzywdzona tym orzeczeniem.

Zgodnie z art. 370 k.p.c. w związku z art. 373 k.p.c. sąd odrzuca zażalenie, które jest niedopuszczalne.

Sąd Rejonowy nie wskazał na podstawie jakiej regulacji prawnej orzekł o kosztach sądowych, a tylko tych dotyczy zażalenie. Bezsporne jest zaś, że powódka przegrała proces w połowie, a wydatki poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa na opinię biegłego i dokumentację medyczną wyniosły łącznie 744,56 zł.

Z uzasadnienia orzeczenia wynika, że Sąd Rejonowy przyjął za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu art. 98 k.p.c., art. 104 k.p.c. oraz art. 108 k.p.c. mając na względzie zasadę słuszności i wskazując, że koszty procesu zostały wzajemnie zniesione.

Możliwość stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu przewidziana jest w art. 100 k.p.c. (przewiduje on także możliwość zniesienia kosztów procesu) i dotyczy sytuacji, w której żądanie zostało tylko częściowo uwzględnione. Taka sytuacja ma miejsce w rozpoznawanej sprawie, albowiem – jak wskazał Sąd Rejonowy – powódka utrzymała się ze swym żądaniem w 50%. Istnienie więc możliwość stosunkowego rozdziału kosztów po połowie. Wprawdzie Sąd Rejonowy bezzasadnie powołał się na art. 104 k.p.c. (w żaden sposób tego nie tłumacząc), jednakże wskazał, że orzeczenie o kosztach związane jest z tym, w jakim stopniu powódka wygrała proces. To więc nie art. 104 k.p.c., lecz art. 100 k.p.c. powinien mieć zastosowanie, w sprawie bowiem nie doszło do zawarcia ugody, a to o ugodzie traktuje art. 104 k.p.c. Powódka utrzymała się ze swoim roszczeniem w połowie, dlatego koszty postępowania, które strony poniosły wskutek procesu, w punkcie 3. wyroku, zostały wzajemnie zniesione. Tego orzeczenia powódka jednak nie kwestionowała. Natomiast rozstrzygnięcie to odniosło się do wszelkich kosztów poniesionych przez strony (art. 98 k.p.c.), w tym opłaty od pozwu, którą poniosła powódka.

Odnosząc się do kosztów sądowych, których dotyczy zaskarżony punkt 4. wyroku wskazać należy, że żadna ze stron ich nie uiściła, a tymczasowo poniósł je Skarb Państwa, gdyż w tej części postępowanie dowodowe przeprowadzono pomimo nieuiszczenia zaliczki na jego koszty [art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach w sprawach cywilnych

(t.j. Dz. U. z 2018, poz. 300) w związku z art. 113 ust. 1 i 2 tej ustawy]. Stosownie do art. 113 ust. 1 tej ustawy kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Art. 113 ust. 2 pkt 1 tej ustawy wskazuje, że koszty, które nie obciążają przeciwnika ponosi strona (nakazuje się je ściągnąć z zasądzonego na jej rzecz roszczenia). Natomiast nie można zmienić zaskarżonego postanowienia w punkcie 4. na niekorzyść skarżącej, gdyż nakazanie ściągnięcia tych kosztów z zasądzonego na jej rzecz świadczenia byłoby dla niej niekorzystne (por. art. 384 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.).

Żądanie powódki zostało uwzględnione w 50%, dlatego też strony po połowie powinny również ponieść koszty sądowe pokryte tymczasowo przez Skarb Państwa (por. art. 100 zd. 1 in fine k.p.c. w związku z art. 83 ust. 2 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach w sprawach cywilnych oraz art. 113 ust. 1 i 2 tej ustawy). To oznacza, że powódka powinna ponieść 372,28 zł (połowa z 744,52 zł) i tyle nakazano od niej pobrać. Sposób wyliczenia przez Sąd Rejonowy kosztów sądowych w punkcie 4. wyroku związany jest z zasadą stosunkowego ich rozdzielenia, której przyjęcie uzasadnia wynik postępowania. Wprawdzie w tym zakresie Sąd Rejonowy nie wskazał podstawy prawnej tego rozstrzygnięcia, niemniej jednak wskazał podstawy faktyczne, a samo rozstrzygnięcie koresponduje z rozstrzygnięciem co do głównego przedmiotu procesu. Nie budzi przy tym wątpliwości Sądu Okręgowego wysokość kosztów sądowych orzeczonych w punkcie 4. wyroku, albowiem znajduje ona podstawy faktyczne w aktach sprawy.

Należy także zaznaczyć, że zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. o kosztach rozstrzyga się w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

Dlatego też zarzuty zażalenia nie mogły doprowadzić do jego uwzględnienia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie:

- a) art. 370 k.p.c. w związku z art. 373 k.p.c. oraz art. 397 § 1 i 2 k.p.c., należało orzec jak w punkcie 1. sentencji,
- b) art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c., należało orzec jak w punkcie 2. sentencji, gdyż zażalenie w tej części jest niezasadne.

SSO Roman Troll